

Základní údaje

Pořadové číslo

- Označení VP:
- S – solitérní strom
 - K – keř
 - SK – skupina keřů
 - Žp – živý plot

Pořadové číslo VP:

Je vždy uvedeno u příslušné zkratky primárního vegetačního prvku.

Pořadové číslo jedince:

Je uvedeno u každého jedince

Taxon

Příslušné rodové jméno a druhový, popřípadě i kultivarový přívlastek jedince.

Pěstební tvar:

Pro označení pěstebního tvaru jedince jsem použila následující zkratky:

- NT – netvarovaný, volně rostlý
- T – tvarovaný jedinec
- P – převislý kultivar

Taxační údaje

Výška

Měřena od báze kmene po nejvyšší vrchol jedince. Uvedena v metrech.

Báze koruny

Za bázi kmene jsou považovány zemi nejbližše se nacházející normální výhony s živými listy nebo místo nasedání nejnižše postavené živé větve na kmeni. Údaj je uváděn v metrech.

Šířka koruny

U pravidelných korun vzdálenost dvou kolmic k zemi spuštěných od nejkrajnějších bodů koruny. U nepravidelných korun průměr ze dvou na sebe kolmých průmětů koruny. Uvedena v metrech.

Výčetní tloušťka kmene

Změřen nejprve obvod kmene ve výšce 1,3 m a poté vypočítána výčetní tloušťka kmene

vzorcem: $d=o/\pi$

- d-průměr kruhu
- o-obvod kruhu
- π -hodnota 3,14

U vícekmenných jedinců je uvedena výčetní tloušťka nejsilnějšího jedince, ostatní jsou uvedeny v poznámce. Udáváno v centimetrech.

Popisné údaje

Věkové stadium

Pro každé věkové stadium a konkrétní taxon je charakteristický soubor znaků. Hodnocení věkového stadia dřeviny je pak významné pro poznání dendrologického potenciálu celého objektu.

Klasifikace:

Tab. 1 Věkové stádium

1 Nová výsadba	převládají znaky a projevy ujímání
2 Odrostlá výsadba	ujatá výsadba doposud nestabilizovaná, znaky intenzitní péče nebo její absence, zakládání architektury koruny
3 Stabilizovaný, dospívající jedinec	dotváření typických charakteristik pro daný taxon (habitus, borka), výrazný prodlužovací růst, často začátek plodnosti
4 Dospělý jedinec	vyvinutý jedinec s charakteristickými znaky taxonu
5 Veterán	rozpad struktury jedince s doprovodnými projevy (úbytek kosterních větví, nástup přirozených patogenů)

Zdroj: PEJCHAL, M., ŠIMEK, P. Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče. Lednice: Tribun EU, 2012, 60 s.

Období založení:

Doplňující charakteristika, která zařazuje prvek do určitého období založení.

Kvalitativní znaky

Vitalita

Vitalita (životaschopnost) je hodnocena jako souborná hodnota bez specifikace dílčích charakteristik. Hodnocení se opíralo především o tvarové změny větvení a u jehličnanů o ojihličení.

Tab. 2 Vitalita

Stupeň 1	Stromy plně vitální
Stupeň 2	Stromy s mírně sníženou vitalitou, projevy snížení vitality mohou být dočasné
Stupeň 3	Stromy se středně sníženou vitalitou, při omezení vnějších negativních vlivů lze očekávat dílčí zlepšení
Stupeň 4	Stromy se silně sníženou vitalitou nelze zpravidla očekávat dílčí zlepšení
Stupeň 5	Stromy bez projevů fyziologické aktivity

Zdroj: PEJCHAL, M., ŠIMEK, P. Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče. Lednice: Tribun EU, 2012, 60 s.

Zdravotní stav

Zdravotní stav vyjadřuje aktuální odchylku (stupeň poškození), od nor-málu. Celkové hodnocení vychází z posouzení závažného poškození hodnoceného dílčími charakteristikami. Zdravotní stav není posuzován pouze podle „dílčích charakteristik“, ale rovněž i vliv výskytu poškození.

Tab. 3 Zdravotní stav

Stupeň 1	stromy bez poškození nebo stromy mírně poškozené, předpoklad dlouhodobé existence
Stupeň 2	stromy výrazně poškozené, existence není bezprostředně ohrožena
Stupeň 3	stromy velmi silně poškozené, existence bezprostředně (nebo během poměrně krátkého období) ohrožena

Zdroj: PEJCHAL, M., ŠIMEK, P. Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče. Lednice: Tribun EU, 2012, 60 s.

Poškození kmene:

Mechanické poškození kmene. Poškození často představuje vstupní bránu pro infikování dřevokaznými houbami popřípadě může bezprostředně souviset s ohrožením statiky stromů. Použitá tabulka bodového hodnocení:

Tab. 4 Poškození kmene

Stupeň 1	Oděrky, drobné již zahojené poškození, nezahojené jizvy po odstraněných větvích
Stupeň 2	Většina poranění, pravděpodobně se zahojí nebo větší množství menších ran
Stupeň 3	Poškození velkého rozsahu, včetně velkých ran např: po odstraněném dvojáku, terminálu apod.

Zdroj: PEJCHAL, M., ŠIMEK, P. Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče. Lednice: Tribun EU, 2012, 60 s.

Poškození koruny

Mechanické poškození koruny, K poškození dochází nejčastěji ne-vhodným, neodborným zásahem. Použitá tabulka bodového hodnocení:

Tab. 5 poškození koruny

Stupeň 1	Nepodstatné zlomy nebo pahýly v koruně, velké množství starých, částečně zahojených ran
Stupeň 2	Ojedinelé poškození většího rozsahu, popř. podstatná část kosterních větví slabé poškození
Stupeň 3	Poškození kosterních větví velkého rozsahu, ohrožující jedince

Zdroj: PEJCHAL, M., ŠIMEK, P. Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče. Lednice: Tribun EU, 2012, 60 s.

Výskyt hnilob a dutin:

Při posuzování zvažujeme především rozsah, závažnost a lokalizaci:

Tab. 6 Výskyt hnilob a dutin

Stupeň 1	Počáteční stadia tvorby dutin, mokvání
Stupeň 2	Kmenné dutiny (tvrdá hniloba) neohrožující jedince, četné dutiny v koruně, velmi četný výskyt drobných dutin, mokvání ve vidlicích
Stupeň 3	Kmenné dutiny (měkká hniloba) ohrožující jedince, velké dutiny v koruně, velmi četný nebo při větvení v náběhu, mokvání ve vidlicích

Zdroj: PEJCHAL, M., ŠIMEK, P. Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče. Lednice: Tribun EU, 2012, 60 s.

Výskyt suchých větví, prosychání koruny:

Hodnocení výskytu suchých větví v koruně je často dokladem zanedbané péče. Příčiny výskytu mohou být i v souladu s principy růstu v koruně, odstraňováním suchých větví, opožděné odstraňování suchých větví může být zdrojem infekce.

Tab. 7 Výskyt suchých větví, prosychání koruny

Stupeň 1	Četné slabší větve, zanedbaná péče
Stupeň 2	Část kosterních větví nebo odumírající terminál
Stupeň 3	Výpadek kosterních větví nad 50 % suchý terminál

Zdroj: PEJCHAL, M., ŠIMEK, P. Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče. Lednice: Tribun EU, 2012, 60 s.

Snížení statické stability, chybné větvení

Jako problémové, ohrožující statiku stromu, jsou především tzv. tlakové vidlice, přeslenité větvení kosterních větví u listnáčů a chomáčovitě uspořádání větví výmladkového původu, vyvolané silnou redukcí nadzemní části stromu z různých příčin (zlomy, řez).

Tab. 8 Chybné větvení

Stupeň 1	Problémové větvení představující jak vzhledem ke svému charakteru, vzhledem k velikosti větrné zátěže (výška jedince, úplnost koruny vlastnosti stanoviště) potenciální ohrožení stromu až z dlouhodobé perspektivy. V některých případech může být vhodným pěstebním opatřením zcela odstraněno.
Stupeň 2	Problémové větvení představující jak vzhledem ke svému charakteru, lokaci a případné kombinaci s dalšími negativními faktory, tak vzhledem k velikosti větrné zátěže, výrazné potenciální ohrožení stromu ve střednědobé, případně i krátkodobé perspektivě, selhání je však málo pravděpodobné
Stupeň 3	Problémové větvení představující jak vzhledem ke svému charakteru, lokaci a případné kombinaci s dalšími negativními faktory, tak vzhledem k velikosti větrné zátěže, výrazné bezprostřední ohrožení stromu

Zdroj: PEJCHAL, M., ŠIMEK, P. Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče. Lednice: Tribun EU, 2012, 60 s.

Nepříznivé těžiště a problémová geometrie kmenu:

Ohrožení statiky stromu představuje posunutí těžiště mimo bázi kmenu (naklonění jedince, asymetričnost koruny) nebo jeho umístění vysoko nad zemí. Nebezpečí selhání vzrůstá obzvláště při uvolnění jedince ze zápoje.

Tab. 9 Nepříznivé těžiště a problémová geometrie kmenu

Stupeň 1	Odchyly od optima, v případné kombinaci s dalšími negativními vlivy, větrné zátěži, předpokládaní schopnost stromu odstranit své nedostatky během dalšího růstu a vývoje, potenciální ohrožení až z dlouhodobé perspektivy.
Stupeň 2	Odchyly od optima, v případné kombinaci s dalšími negativními vlivy, větrné zátěži, předpokládanému stavu stanoviště v budoucnosti a předpokládané schopnosti odstranit své nedostatky během dalšího růstu a vývoje, ohrožení stromu ve střednědobé, relativně krátkodobé perspektivě.
Stupeň 3	Odchyly od optima, v případné kombinaci s dalšími negativními vlivy, větrné zátěži, předpokládanému stavu stanoviště v budoucnosti a předpokládané schopnosti odstranit své nedostatky během dalšího růstu a vývoje, výrazné bezprostřední ohrožení stromu.

Zdroj: PEJCHAL, M., ŠIMEK, P. Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče. Lednice: Tribun EU, 2012, 60 s.

Sadovnická hodnota (SH)

Sadovnická hodnota vyjadřuje celkovou hodnotu jedince. Je výslednicí hodnocení několika vlastností: taxon, vývojové stadium, vitalita a zdravotní stav. Vyjadřuje v podstatě biologický aspekt dendrologického potenciálu jedince. Pro toto hodnocení je zohledněn taxon, vývojové stadium, vitalita a zdravotní stav. Hodnota byla určena dle charakteristik následujícími barvami (1 – červená, 2 – modrá, 3 – zelená, 4 – hnědá, 5 – žlutá).

Tab. 10 Sadovnická hodnota

SH 1	Velmi hodnotný strom, zcela zdravý, plně vitální, typický habitus a charakteristické znaky příslušného taxonu, pěstebně plnohodnotný
SH 2	Nadprůměrně hodnotný strom, plně odpovídající pěstebním a kompozičním potřebám, převládají charakteristické znaky příslušného taxonu, strom vitální, zdravý, případné nedostatky výrazně nesnižují jeho hodnotu, výjimečně i strom věkového stadia 3
SH 3	Průměrně hodnotný strom s předpokladem střední až dlouhodobé existence, případně se sníženou vitalitou a zdravotním stavem, pěstebně využitelný, všechny stromy 1 a 2 (3) věkového stadia – plně vitální, zdravé s typickými znaky taxonu
SH 4	Podprůměrně hodnotný strom obvykle s předpokladem poměrně krátkodobé existence, pěstebně neperspektivní jedinec
SH 5	Velmi málo hodnotný strom, jedinec odumírající nebo odumřelý, chybí předpoklady i pro krátkodobou existenci

Zdroj: PEJCHAL, M., ŠIMEK, P. Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče. Lednice: Tribun EU, 2012, 60 s.

Celkový potenciál složeného vegetačního prvku:

Je určen potenciálem jednotlivých exemplářů a jejich významem a lokalizací v tomto prvku. Vyjadřuje především míru stability, perspektivnost s distribucí jednotlivých věkových kategorií, nebo vývojových stádií jedinců.

Tab. 11 Celkový potenciál složeného vegetačního prvku

Stupeň 1	Vysoký – složený vegetační prvek je dlouhodobě stabilní
Stupeň 2	Snížený – složený vegetační prvek je částečně v rozpadu, popř. je aktuálně možný
Stupeň 3	Nízký – složený vegetační prvek v rozpadu

Zdroj: PEJCHAL, M., ŠIMEK, P. Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče. Lednice: Tribun EU, 2012, 60 s.